

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС

«Тактико-спеціальна підготовка»

Статус дисципліни	Обов'язкова для вивчення
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	273 Залізничний транспорт
Назва освітньої програми	«Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецтрансслужби»;
Освітній ступінь	Бакалавр
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	6 кредитів ЄКТС
Терміни вивчення дисципліни	VII, VIII семестри
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, аббревіатурне позначення	Кафедра військової підготовки спеціалістів Держспецтрансслужби, КВПС ДССТ
Мова викладання	Українська

Лектор (викладач(и))

доцент Боренко Микола Віталійович
m.v.borenko@ust.edu.ua

<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=2153>

м. Дніпро, вул. Лазаряна, 2, каб. 5115, 056-793-19-09;
067-377-91-64.

Шевяков Олексій Володимирович

o.v.sheviakov@ust.edu.ua

<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=2153>

м. Дніпро, вул. Лазаряна, 2, каб. 5115, 066-254-53-92.

Передумови вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення є навчальні дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; «Загальна тактика»; «Основи військового управління (у тому числі штабні процедури НАТО)»; «Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у тому числі охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності, основи охорони праці, безпека військової діяльності)»; «Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)»; «Військова топографія»; «Інженерна геодезія»;

	<p>«Організація військового зв'язку»; «Організація та планування виробництва»; «Навчальна практика на IV курсі»; «Військова девіантологія»; «Етика професійної діяльності офіцера»; «Психологія лідерства військовослужбовців»; «Внутрішньо-комунікаційна робота в частині (підрозділі)».</p> <p>Є передумовою для вивчення навчальних дисциплін: «Навчальна практика на IV курсі»; «Внутрішньо-комунікаційна робота в частині (підрозділі)».</p>
<p>Мета навчальної дисципліни</p>	<p>Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які зазначені в освітньо-професійній програмі, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність організувати та здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення діяльності особового складу підрозділу (ВСК-2). 2. Здатність використовувати технічні засоби пропаганди під час бойової підготовки та застосування підрозділів Держспецтрансслужби за призначенням (ВСК-3). 3. Здатність здійснювати організацію інформаційно-пропагандистського забезпечення та зв'язки з громадськістю (ВСК-9). 4. Здатність використовувати психолого-педагогічні основи управлінської та виховної діяльності офіцера, застосовувати методи психодіагностики особистості та методи вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах для індивідуальної роботи з підлеглими, контролювати стан військової дисципліни особового складу, узагальнювати результати контролю і визначати заходи щодо усунення виявлених недоліків, формувати високий рівень патріотичних і моральних якостей у підпорядкованого особового складу (ВСК-12). 5. Здатність здійснювати ефективне управління військовим колективом як у повсякденній діяльності, так і в бойовій обстановці, із застосуванням сучасних соціально-психологічних технологій, на засадах лідерства та командного духу (ВСК-13).
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>ОРН1 Планувати морально-психологічне забезпечення основних видів бою, керувати діями особового складу в процесі проведення заходів МПЗ в бойових умовах, приймати швидкі та правильні рішення з урахуванням обстановки, що склалася.</p> <p>ОРН2 Якісно визначати та використовувати у професійній діяльності заступника командира роти з морально-психологічного забезпечення дієві форми і методи проведення заходів культурологічної роботи з військовослужбовцями.</p> <p>ОРН3 Обирати найефективніші форми та методи</p>

проведення заходів психологічного супроводу повсякденної діяльності військовослужбовців та їх підготовку до екстремальних умов під час бойових дій, формування у них стійкості до негативного інформаційно-психологічного впливу противника.

ОРН4 Проводити постійний моніторинг та своєчасно аналізувати бази даних і використовувати інтернет-ресурси, випуски теле і радіопередач та фотогазет, організувати перегляд відео кінофільмів, телепередач, прослуховування радіопередач і аудіо записів при цьому ефективно використовувати технічні засоби пропаганди під час бойової підготовки та в ході застосування підрозділів за призначенням.

ОРН5 Визначати та вірно формулювати проблеми соціально-психологічних явищ для їх якісного та своєчасного вирішення з застосуванням методів психодіагностики особистості та методів вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах для індивідуальної роботи з підлеглими, контролю стану військової дисципліни особового складу, узагальнення результатів контролю і визначення заходів щодо усунення виявлених недоліків, формувати високий рівень патріотичних і моральних якостей у підпорядкованого особового складу.

Зміст дисципліни

Лекційні заняття:

1. Вступ. Нормативно-правова база національної безпеки України.
2. Пріоритети зовнішньої політики України.
3. Національна транспортна система України, її значення для потреб оборони.
4. Держспецтрансслужба як спеціалізоване військове формування.
5. Організація злагодження підрозділів.
6. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби в умовах надзвичайного стану та в надзвичайних ситуаціях.
7. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби на технічному прикритті об'єктів національної транспортної системи України.
8. Види відновлення, основні технічні вимоги до відновлення об'єктів.
9. Відновлення земляного полотна.
10. Комплексна механізація робіт по відновленню земляного полотна.
11. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби при відновленні верхньої будови колії.
12. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби при відновленні штучних споруд.
13. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби при відновленні об'єктів автомобільного, авіаційного та водного транспорту.

14. Застосування підрозділів Держспецтрансслужби при наведенні наплавних залізничних мостів.
15. Організація підготовки та здійснення пересування підрозділів Держспецтрансслужби.
16. Перевезення підрозділів Держспецтрансслужби залізничним транспортом.
- Практичні заняття:
17. Організаційно-штатна структура колійного батальйону.
18. Організаційно-штатна структура мостового батальйону.
19. Організаційно-штатна структура шляхо-відновлювального та автомобільного батальйонів.
20. Організаційно-штатна структура частин центрального підпорядкування.
21. Алгоритм роботи командира підрозділу по усвідомленню завдання та оцінці обстановки на відновлення.
22. Алгоритм роботи командира підрозділу по виробленню замислу застосування та формування рішення на відновлення.
23. Технічна розвідка транспортних об'єктів.
24. Організація проектно-вишукувальних робіт.
25. Управління морально-психологічним забезпеченням підготовки і ведення бойових дій.
26. Особливості формування морально-психологічної готовності військовослужбовців до виконання завдань за призначенням, підтримання належного рівня військової дисципліни та профілактика правопорушень.
27. Психологічна характеристика взаємовідносин у підрозділі.
28. Сутність та оцінювання морально-психологічного стану особового складу підрозділу.
29. Технологія діяльності щодо управління морально-психологічного забезпечення бойових дій.
30. Функціональна матриця діяльності суб'єктів МПЗ в ході підготовки і ведення бойових дій.
31. Методика вивчення розпорядження щодо МПЗ, усвідомлення задач бойової діяльності та морально-психологічне забезпечення їх виконання.
32. Методика оцінки морально-психологічної обстановки в районі виконання завдань за призначенням.
33. Послідовність роботи спеціалістів МПЗ під час оцінки МПО.
34. Методика оцінки своїх військ та військ противника.
35. Методика підготовки пропозицій до рішення командира щодо МПЗ бойових дій.
36. Методика підготовки плану МПЗ бойових дій.
37. Планування морально-психологічного

	<p>забезпечення підготовки та здійснення маршу.</p> <p>38. Планування морально-психологічного забезпечення оборонного бою.</p> <p>39. Планування морально-психологічного забезпечення наступального бою.</p> <p>40. Планування морально-психологічного забезпечення оборонного та наступального бою в особливих умовах.</p> <p>41. Бойові психогенні втрати: причини виникнення, класифікація та особливості прогнозування.</p> <p>42. Особливості надання психологічної допомоги та реабілітації.</p> <p>43. Мета, завдання та особливості захисту від негативного інформаційно-психологічного впливу противника.</p> <p>44. Методика проведення основних форм культурологічної роботи та військово-патріотичного виховання.</p> <p>45. Мета, завдання й особливості організації культурологічного забезпечення у бойових умовах.</p> <p>46. Військово-патріотична робота в підрозділі.</p> <p>47. Організація дозвілля особового складу.</p> <p>48. Організація проведення службового розслідування (перевірки).</p>
<p>Контрольні заходи та критерії оцінювання</p>	<p>Контрольні заходи ПК1 та ПК2 проводяться шляхом контрольного письмового (комп'ютерного) тестування з кількістю тестів – 20, тривалість – 30 хв. за тематикою залікового модуля. Оцінка за диференційований залік складається з суми балів ПК1 та ПК2 та визначається за шкалою від 1 до 100 балів відповідно до затвердженої шкали оцінювання УДУНТ.</p>
<p>Політика викладання</p>	<p>Умовами допуску до оцінювання на ПК1 та ПК2 є наявність двох письмових перевірочних самостійних робіт, що оцінені не нижче 15 балів за кожну. Умовою допуску до оцінювання на диференційованому заліку є наявність оцінки за ПК1 та ПК2 не нижче 30 балів за кожну.</p> <p>У випадку незгоди з результатами поточного, семестрового контролю здобувач освіти звертається до екзаменатора за роз'ясненням або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з прийнятим рішенням екзаменатора здобувач освіти звертається у письмовій формі до начальника кафедри військової підготовки спеціалістів Державної спеціальної служби транспорту з умотивованою заявою щодо неврахування екзаменатором важливих обставин під час оцінювання. Начальник кафедри військової підготовки спеціалістів Державної спеціальної служби транспорту ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою</p>

	<p>незгоду з оцінкою, і поясненнями (усними чи письмовими) екзаменатора.</p> <p>Якщо під час будь-якого методу оцінювання здобувачі освіти порушують принципи академічної доброчесності, тобто - списують (виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), то оцінювання даної роботи не проводиться.</p>
Засоби навчання	Мультимедійна, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (проєктори, екрани, смарт-дошки тощо).
Навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про Державну спеціальну службу транспорту» зі змінами, м. Київ. № 1449-IV, зі змінами 17.06.2020. 2. Тимчасова настанова по діям Держспецтрансслужби, 2019. 3. Наказ Головнокомандувача ЗСУ від 11 вересня 2020 року №140 Про затвердження тимчасового Порядку оформлення оперативних (бойових) документів, м.Київ. 4. Статути Збройних Сил України. зі змінами № 2124-IX від 15.03.2022 5. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗСУ. Частина II, III Київ. К:Варта, 2016. 6. Застосування підрозділів та військових частин технічного забезпечення: навч. посіб. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017. – 136 с. 7. Альбом схем навчальної організаційної структури підрозділів Держспецтрансслужби. /І.С.Остапенко, С.І.Олефіренко. І.Є.Крамар/ Вид-во Дніпровського нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. 2021. – 16 с. 8. Штатні розписи основних підрозділів Державної спеціальної служби транспорту. 9. Методичний посібник «Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецтрансслужби» 2022 р. 10. Морально-психологічне забезпечення підрозділів Збройних Сил України : підручник / [А. О. Кобзар, В. Т. Марценківський, П. М. Слюсаренко та ін.]. - К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. - 496 с. 11. Наказ Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту від 19 листопада 2019 року № 296 “Про затвердження Порадника з організації морально-психологічного забезпечення (виховної роботи) особового складу Державної спеціальної служби транспорту”. 12. Наказ Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту від 18 січня 2019 р. № 20 “Про затвердження Методичних рекомендацій з організації інформаційно-пропагандистського забезпечення у Держспецтрансслужбі”. 13. Наказ Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту від 18 січня 2019 р. № 21 “Про

затвердження Методичних рекомендацій з організації національно-патріотичної підготовки у Держспецтрансслужбі”.

Додаткова література:

1. Доктрина «Морально-психологічне забезпечення військ (сил) в об'єднаних операціях», НГШ 27.10.2020

2. Наказ ГШ ЗС України від 29.04.2017 року №153 “Про затвердження Інструкції з оцінювання морально-психологічного стану особового складу Збройних Сил України”.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства оборони України: :
<https://www.mil.gov.ua/diyalnist/bila-kniga.html>;

<http://www.mil.gov.ua/index.php?part=vu&lang=ua>;

2. Навчальна та методична література
:<https://www.ukrmilitary.com/p/military-library.htm>.